

CENTRE DE DOCUMENTACIÓ DE L'ORFEÓ CATALÀ

FONS ANTONI ROS MARBÀ

1. Àrea d'identificació

1.1.Codi de referència

CAT CEDOC 3.28.

1.2. Nivell de descripció

Fons.

1.3.Títol

Fons Antoni Ros Marbà.

1.4.Data/es

1851-2021.

1.5.Volum i suport

64 unitats d'instal·lació.

2. Àrea de context

2.1. Nom del/s productor/s

Antoni Ros Marbà (1937).

2.2. Història del/s productor/s

Antoni Ros Marbà va néixer a l'Hospitalet de Llobregat el 2 d'abril de l'any 1937. Els seu primer contacte musical va ser quan al col·legi cantaven les cançons de Llongueras i va començar a estudiar solfeig i piano entre els 8 i els 9 anys. També havia començat a tocar l'harmòni d'aficionat a la parròquia de Sant Isidre. Encara era un nen quan va començar la

formació musical al Conservatori Superior de Música de Barcelona estudiant piano amb el mestre Joan Dotras, música de cambra amb Joan Massià, harmonia amb Rafael Gálvez, història de la música i estètica amb el mestre Lluís M. Millet, o composició amb Joaquim Zamacois, entre d'altres. Amb 23 anys va marxar als EUA a una gira amb el ballet de Roberto Iglesias i al 1962, quan va tornar, va acabar la carrera musical en un sol curs. Es formà com a director d'orquestra amb Eduard Toldrà, Sergiu Celibidache i Jean Martinon com a grans referents.

Va començar les seves primeres actuacions amb l'Esbart Verdaguer amb primers contactes de cobla, teatre i dansa que li donarien una formació per les futures òperes i sarsueles, també a les Joventuts Musicals de Barcelona i amb l'Orquestra de Cambra de Vic, entre d'altres. L'any 1960 va entrar a Edigsa com a director musical de la companyia i Ros Marbà va tenir un paper molt destacat en els primers anys de "La Nova Cançó". Al 1965 va fer les oposicions per a entrar com a director musical de l'Orquestra de RTVE on va prendre pressa del càrrec al 1966. Del 1967 al 1978 i entre els anys 1981 i 1986 va ser director de l'Orquestra Ciutat de Barcelona, en què dirigí grans artistes, com Alcía de Larrocha, Victòria dels Àngels i Alexis Weisenberg. Al llarg de la seva vida professional ha assumit la direcció titular de diverses orquestres, entre les quals l'Orchestre Mondial de Jeneusses Musicales, Netherlands Chamber Orchestra (NKO), Orquesta Sinfónica de Radiotelevisión Española o Real Filharmonía de Galícia. Ha realitzat concerts amb la Filharmònica de Berlín i el mestre Herbert von Karajan entre 1978 i 1982. Va ser Director Titular de l'Orquesta Nacional de España entre 1978 i 1981. Entre 1989 i 1996 ha dirigit moltes obres al "Teatro Real", i sobretot, el gènere operístic i la sarsuela al "Teatro de La Zarzuela" amb obres com "Don Carlo"; "La Bohème"; o "Le Nozze di Figaro", "La Verbena de la Paloma"; "La Dolores"; o "Doña Francisquita", entre d'altres.

D'altra banda, a l'any 1992 Antoni Ros Marbà va ser elegit per assessorar i aconsellar a la Fundació Gala-Dalí, i durant uns anys determinats vas ser un èxit total. Ha participat en festivals importants, entre els quals el 45è Festival de Músiques d'Estrasburg, Festival de Valònia, Music Festival de Finlàndia i Osaka International, en què dirigí l'Osaka Philharmonic Orchestra. El seu repertori comprèn des de música simfònica, de cambra, òpera i també música per a cobla, i destaquen entre les seves preferències les composicions d'autors catalans, especialment Eduard Toldrà amb *El giravolt de maig*; també ha dirigit l'estrena de l'òpera *Divinas palabras* d'Antón García Abril i l'estrena absoluta de *The Duenna* de Robert Gerhard.

Com a docent ha estat professor del Conservatori de Rotterdam, ha sigut Catedràtic del CSMMB i del Conservatori Superior del Liceu. Ha impartit cursos de direcció d'orquestra, classes magistrals i cursos d'especialització, i ha estat jurat de diversos concursos, com ara el Concurso Internacional de Piano de Santander i el Concurs Internacional Paper de Música de Capellades. Entre 1998 i 2018 va ser professor de l'Escola Superior de Música Reina Sofia i director de l'orquestra de la càtedra Freixenet. La seva obra compositiva és molt eclèctica, amb títols com *Tirant lo Blanch*, *El concert desconcertant*, *Himne del Centenari del FC Barcelona*, una nova versió d'*Els Segadors*, *la Història de Catalunya amb cançons*, *Tres homenatges* (per a orquestra), obra dedicada a Toldrà, Mompou i Montsalvatge, i música per a cobla, amb els títols *Alimara*, *De Calonge a Palamós pel camí vell*, *Porta Ferrada*, *Homenatge olímpic* i *Quatre vegades vint*; i fins i tot l'òpera *Walter Benjamin*. Tanmateix, es va dedicar a compondre cantates i contes infantils.

Al llarg de la seva dilatada carrera ha rebut premis i homenatges: Insígnia d'or de Llíria (València); Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya el 1988; Premi Nacional de Música del Ministeri de Cultura el 1989; Premi Nacional de Música de la Generalitat de Catalunya a l'any 1990; Premi Ondas de Música 1993, categoria de millor director espanyol; Premi Relacions Públiques Catalunya 1998, Premi Grammy Latino pel millor àlbum clàssic de l'enregistrament de la sarsuela "La Dolores" de Tomás Bretón al 2000; Fill predilecte de L'Hospitalet a l'any 2000; La Clau de Barcelona; Batuta d'Honor de Joventuts Musicals de Sabadell; Medalla al Mèrit Musical el 2008 (Premis del Dia de la Sardana de la Federació Sardanista de Catalunya) i diploma de pertinença a la família de l'Orfeó Català, amb motiu del Centenari del Palau de la Música (2008), entre molts altres.

2.3 Història arxivística

El fons documental va ingressar al CEDOC sense cap tractament previ, sense ordre ni classificació, i sense inventaris previs. Entre el 2018 i 2019 es va realitzar una primera fase de tractament, i durant el 2022 s'ha realitzat una segona fase. La documentació ha estat classificada segons les diverses tipologies documentals i descrita seguint una numeració correlativa.

2.4. Dades sobre l'ingrés

El fons va ingressar en forma de donació d'Antoni Ros Marbà el mes de març del 2018.

3. Àrea de contingut i estructura

3.1. Abast i contingut

El fons aplega documentació de l'activitat d'Antoni Ros Marbà al llarg de la seva vida professional.

Hi destaca documentació textual diversa, com els contractes d'actuació en diferents teatres d'Espanya i internacionals, factures, informes, memòries, dedicatòries, dibuixos, certificats, diplomes, notes i projectes, entre d'altres. La documentació textual conté informació sobre les seves actuacions amb orquestres nacionals i internacionals, la participació en festivals, concursos, i les gires nacionals i internacionals, documentació que es complementa amb els programes de concerts. Pel que fa a la correspondència, trobem un gran volum de cartes amb diversos corresponents, especialment amb els seus representants, com Pere Porta, Musicaglotz S.A.R.L. i Conciertos Daniel. Així mateix, trobem postals nacionals i internacionals amb col·legues i amics. D'altra banda, trobem un gran volum de documentació relacionada amb la seva activitat com a director de diverses orquestres, la qual és molt significativa: Orquestra RTVE, Orquestra Ciutat de Barcelona, Nederlands Kamerorkest, Orchestre Mondial de Jeunesses Musicales, Orquesta Nacional de España, Real Filharmonía de Galícia o l'Orquesta de Cámara Freixenet de l'Escuela Superior de Música Reina Sofía.

Hi destaquen també els reculls de premsa que informen de les estrenes d'obres de diferents compositors i pròpies, i les crítiques dels concerts, a més d'entrevistes a Antoni Ros Marbà.

Sobre les partitures, hi predomina la música manuscrita del mateix Ros Marbà, i també un volum important de música impresa, tant del director com d'altres compositors.

Cal destacar-hi igualment el fons fotogràfic, mostra d'aquesta activitat professional i de les seves relacions amb músics, artistes i personalitats i entitats del món de la cultura, des de la seva joventut fins a l'actualitat.

És fonamental dir que el fons conté enregistraments sonors de concerts d'Antoni Ros Marbà, i volums audiovisuals en format VHS i DVD, així com també biblioteca musical que ha anat recollint al llarg de la seva vida. Els llibres es troben catalogats al catàleg de biblioteca del CEDOC.

3.2. Sistema d'organització

1. Activitat professional concertística

- 1.1. Contractes d'actuació i facturació.
- 1.2. Correspondència professional.
- 1.3. Premsa. Crítiques de concerts.
- 1.4. Programes i cartells de concerts propis.
- 1.5. Fotografia.

2. Activat compositiva pròpia

- 2.1. Partitures manuscrites finalitzades.
- 2.2. Esborranys d'obra.

3. Edicions musicals

- 3.1. Partitures.
- 3.2. Biblioteca musical.
- 3.3. Facsímils.
- 3.4. Enregistraments com a director.

4. Activitat personal

- 4.1. Correspondència personal.
- 4.2. Fotografia d'àmbit personal.
- 4.3. Programes de concert.
- 4.4. Premsa musical.

4. Àrea de condicions d'accés i ús

4.1. Condicions d'accés

Lliure.

4.2. Condicions de reproducció

S'hi aplica la normativa general del Centre de Documentació.

4.3. Llengües i escriptures dels documents

Català, castellà, francès, anglès, alemany.

4.4 Característiques físiques i requeriments tècnics

En general, els documents presenten un bon estat de conservació.

4.5. Instruments de descripció

Inventari realitzat per personal del CEDOC amb tots els camps previstos a la normativa d'arxius de Catalunya.

5. Àrea de documentació relacionada

5.1. Documentació relacionada

-Fons històric de l'Orfeó Català.

5.2. Bibliografia

BRUGUÉS i AGUSTÍ, Lluís. Antoni Ros Marbà, músic. Barcelona: DINSIC Publicacions Musicals, 2022.

MADIGAN, Antonio. Un acto de libertad. Charlando con Antoni Ros Marbà. Madrid: Ediciones y Publicaciones Autpr S.R.L, 2008.

VALLS GORINA, Manuel. Història de la Música Catalana. Barcelona: Editorial Tàber/Èpos S.A, 1969.

6. Àrea de control de la descripció

6.1. Autoria i data/es

Cristina Forns de Rivera, maig-novembre del 2018 i maig de 2023

Marta Grassot Radresa, febrer del 2019.

David García Salazar, octubre-desembre del 2022.

Laura del Pozo. Maig de 2023

6.2. Regles o convencions (OP)

NODAC. Norma de Descripció Arxivística de Catalunya.

6.3. Fonts:

Exposició: “Antoni Ros Marbà: 80 anys vivint la música”, (CEDOC) Palau de la Música Catalana, maig-juliol del 2018; <https://goo.gl/Juyu9N>